

Vážení spoluobčané,

tak už je to pravda. Máme nové vedení města. Když si přečteme diskuzi pod online přenosem Deníku z ustavujícího zastupitelstva, zaznamenáme 0% pozitivních reakcí. To není dobré. Zastupitelstvo si zatím příliš důvěry a respektu nezískalo, tedy alespoň mezi diskutéry na stránkách Deníku a většina naráží na stejné věci. Lidem se nelíbí rozdělování placených funkcí. Prostě je jich více, než v minulosti. Jak budou pracovat, uvidíme za čas. Třeba oblast cestovního ruchu je v Budějovicích na mrtvém bodě už dlouhá léta. Přitom město má pro turismus ohromný potenciál. V jednom období mi dokonce připadalo, že odbor cestovního ruchu magistrátu města zaměstnává více úředníků, než je ve městě aktuálně turistů. Takže je třeba se také podívat na pěti set členný úřednický aparát magistrátu a zamyslet se nad tím, jestli je každé pracovní místo potřebné, nebo se držíme starých potřeb umělého zvyšování zaměstnanosti a zaměstnanosti svých známých. I na magistrátu vám leckterý úředník potvrdí staré dělení úředníků na "tažné" a "chovné". Úřednický aparát bude nové vedení města řešit nyní, ale vzhledem ke starým vazbám HOPB, KDU-ČSL a TOP09 na úředníky, se obávám stejné dohody, jako na začátku minulého volebního období. Když jste politik, velice často potřebujete něco od úřednického aparátu. Úředníci mají snahu vám vyhovět a tím vznikají pouta. Někdy je třeba vyhovět i tam, kde by jinému vyhověno nebylo. Politici pak mají pocit jakési magistrátské rodiny. Také většina z nich sedí na stejné adrese a denně se setkává na chodbách magistrátu. To vše dělá úřednický aparát nabubřelým, nepohyblivým a zkostnatělým.

K ustavujícímu zasedání zastupitelstva mohu říci, že je evidentní totální rozdělení koalice a opozice. To je jasně vidět z několikahodinové tahanice o veřejné hlasování. To můžeme vidět ze dvou úhlů pohledu. Pokud by se podařilo udržet šestadvaceti hlasy tvořenou koalici, pak by koalice mohla být silná. Dvacet šest ale není mnoho. Jedna zastupitelka již zastupitelský klub ANO opustila a vzhledem k přátelským vazbám některých politiků ANO na naše sousední městečko Hluboká, bych si dovolil odhadnout, že koalice nebude (na úrovni zastupitelstva města) tak pevná. Uvidíme, jak se přátelské vazby projeví na úrovni rady města. Zatím se zdá, že by rada města mohla být mnohem konzistentnější, než byla v předchozím volebním období, kdy radu sice oficiálně řídil Thoma, ale Jochova pozice skýtala větší sílu. Podobně tomu bylo i dvě období zpět, kdy pozici silnějšího v radě hrál jiný zástupce stejné party Martin Kuba. Tentokrát by mohla být koalice nerozdělená a to bych viděl jako nejzásadnější. Opozice se zdá býti tvrdou a to je ještě pozitivnější zpráva. Teoreticky by politika v Budějovicích mohla fungovat lépe. Problémem ale stále zůstává klientelismus. Tedy nerovný přístup k občanům, firmám napojených na městské rozpočty, kulturním subjektům, atp. V Budějovicích se pronajímá některým takřka zdarma a s dotacemi se jim dorovnává na úplně zdarma, zatímco jiní platí vysoutěžené nájemné, vyvolení umělci a pořadatelé provozují svá skvělá vystoupení za neuvěřitelné peníze z městského, zatímco jiní krachují a stejně je to s byty, pracovními místy, atp. Pokud se Budějovice nevyrovnají s klientelismem, mnoho se nezmění. Zbavit se

klientelismu ovšem není lehké. První by musela být vůle. A to znamená začít sami u sebe. Bohužel to vůbec tak nevypadá.

Kdyby se taková myšlenka objevila, v první řadě by vysloužilí politici neobsazovali dobře placená místa v městských firmách (Thoma do dozorčí rady teplárny namísto Kořínka z TOP09) a firmách z rozhodnutí radních žijících (kupř. firma Asa, která vydělává desítky milionů, jež mohlo vydělávat město - a obsazení pozice jednatelky bývalou náměstkyní Popelovou jako placení "vděčnostního"). Namísto toho by na takových pozicích nechali pracovat odborníky vyšlé z výběrových řízení, popř. by se sami účastnili takových výběrových řízení.

Dále by radní zredukovali úřednický aparát a provedli výběrová řízení na posty vedoucích odborů (existují rozhodnutí nejvyššího soudu o protizákonných rozhodnutích některých úředníků) a především tajemníka magistrátu, který se ukázal již mnohokrát jako nepřijatelný (od města má pronajatý byt v rozporu se zákonem za regulované nájemné, zatímco ostatní za vysoutěžené, v době marození chodí na volejbal a jezdí si přivydělávat po celé republice, opilý se potácí po městě a ničí automobily sousedovi, likviduje podnikatele, kteří mu nejdou a ruku, atp.).

Dále by se přehodnotily obchodní smlouvy města a vysoutěžily by se všechny tzv. nájmy, jako je pronájem vodovodního a kanalizačního zařízení (ve skutečnosti jde o správu sítí a kasírování obyvatel za službu, které se nemohou vyhnout), nájem výpočetní techniky pro magistrát (ve skutečnosti jde o nákup výpočetní techniky na splátky bez výběrového řízení), pronájem veřejného osvětlení (opět jde o správu veřejného majetku), atd. Tyto nájemní smlouvy vznikají díky opakovanému neuzívání Zákona o obcích, který stanovuje pravomoc rozhodovat o nájemních smlouvách radě města. Ta pak obchází výběrová řízení tím, že veškerý obchod napasuje jako nájem. Vyvrcholením tohoto boje s klientelismem skrze "nájemní smlouvy" by pak bylo zřízení městské firmy, která by se starala o služby, jež město musí poskytovat občanům. Bavíme se o desítkách milionů ročně. Možná i ke stovce milionů a více.

V boji s klientelismem bych okamžitě zrušil obchodní společnost Správa domů s.r.o., jež je jednou z neohavnějších bolševických přežitků zkombinovaných s novými možnostmi kapitalismu v samosprávě. To je firma, kde město absolutně nemusí dodržovat žádná pravidla, protože když je třeba se odvolat na zákon obcí a obecně legislativu spojenou s veřejnou správou, situací se zabývá město, když je třeba toto obejít, věc vykoná Správa domů s.r.o. jakožto soukromá firma firma. Tato firma pak vyplácí bývalým politikům peníze za členství v dozorčí radě (kolik dalších firem s.r.o. má dozorčí radu a k čemu?), přiděluje takřka zdarma byty a komerční nemovitosti k podnikání politicky spřízněným osobám a přesouvá městské peníze mimo městský rozpočet.

V boji s klientelismem by také měly být zrušeny tiskové konference po zasedání rady města tak, jak jsou organizovány doposud. Vy je neznáte, a to je přesně ten problém. Mě se (v době, kdy jsem pravidelně komentoval dění v CB pro týdeník Českobudějovicko) podařilo na několika takových být (přes protesty primátora Thomy, který si mou přítomnost nepřál) a mohu vám popsat, jak ten klientelismus, do kterého jsou zahrnuti novináři, probíhá. Po každé radě města se v devět hodin ráno sejdou novináři z Deníku, Mladé Fronty, Práva, Rozhlasu a dalších médií a primátor s náměstkyně. V místnosti, jež je určena pro zasedání rady města. Jde o honosnou místnost ve velkém stylu primátorské kanceláře s velkým kulatým stolem. Všimněte si, že novináři a politici nesedí naproti sobě, jak to na tiskovkách bývá, ale u velkého kulatého stolu. Primátor a náměstci všechny novináře nejprve obejdou a než zasednou ke SPOLEČNÉMU JEDNÁNÍ, podají jim ruku a pozdraví je osobně každého zvlášť. Novináři jsou obslouženi, je jim nabídnuta káva, voda, atp. Samotná tiskovka se nese v duchu velmi osobní a přátelské výměny informací, občas zasáhne do řízení diskuze tisková mluvčí Jitka Welzelová, jejíž úlohou na magistrátu je spíše než poskytovat informace - tuto agendu má na starosti jiná úřednice - udržovat dobré vztahy s novináři. Pak se může stát, že novinářka z nejmenovaného média (promiňte, ale stále cítím jakousi kolegiální) je zároveň nájemkyní nebytového prostoru v městském objektu a to za cenu desetkrát menší, než je cena komerční, v objektu zrekonstruovaném pro potřeby nájemce Správou domů s.r.o. na náklady města a s dotacemi pro oblast kultury, jež podniku nejen, že v podstatě zaplatí nájemné, ale i část personálních nákladů.

O klientelismu v Budějovicích bychom si mohli vyprávět dlouho. Je třeba se začít zajímat a ptát se svých politických zástupců. Jak jsou takové věci možné v moderní demokratické společnosti? Co uděláte s jednotlivými body klientelismu v Budějovicích? Až se najde někdo, kdo se začne ptát, rád ukáži další konkrétní cíle. Tak bych si představoval demokracii v Budějovicích. Občany, kteří se ptají a politiky, kteří chtějí odpovídat. Obojí díky společnému idealistickému cíli, kterým by mohlo být FUNGUJÍCÍ MĚSTO.

A k oněm náměstkům. Ano, je to zbytečně mnoho a bude to stát zbytečně mnoho. Na druhou stranu, jde jen o viditelnou věc, proto náš dráždí. Pokud bychom viděli věci v kontextu, připadalo by nám sedm náměstků spíše jako hloupost. Politická hloupost, neznalost důsledků a nenažranost v přímém přenosu. A té nenažranosti se bohužel nezabýváme. Politika je o pozicích, je o síle a je o obsazování důležitých postů. Sedm náměstků nebylo politicky chytré, ale to by nás nemělo tak trápit. Tuhle kaši budou jíst politici před námi veřejně. Soustředit bychom se měli na to, co dělají za zavřenými dveřmi. Tam ti náměstci, kteří nás budou stát stovky tisíc, budou rozhodovat o stovkách milionů. Také našich.

Váš Ladislav Vrabel